

Erskine Presden Caldwell

Hoa Đại

Dịch giả Đắc Lê

Con chim móc-kính đậu trên đỉnh mái nhà, suốt đêm tiếng hót ngập bầu không khí mát mẻ và trong lành, đã bay đi khi mặt trời mọc. Không gian lặng lẽ sâu thẳm và huyền bí như miền đất cát bằng phẳng trải rộng hàng dặm liên tiếp khắp mọi phía. Bóng đen của ngày hôm qua trên cát trắng lại bắt đầu tụ dưới cây cối và quanh những cột hàng rào, trải ra trên mặt đất bóng cành lá như viền đăng-ten và những mảnh lơ mờ của cái hàng rào gỗ.

Mặt trời vươn nhanh, vượt lên như vội vã, nhô hẳn trên ngọn những cây thông để có thể chiếu xuống miền đất bằng phẳng từ đây tới vùng Gấn.

Trong căn nhà, phòng ngủ sáng sủa và ấm áp. Neli vẫn thức từ khi con chim bay đi. Cô nằm nghiêng, gối đầu lên một cánh tay. Mi mắt chớp chớp, rồi có lúc bất động kéo dài đến một phút. Sau đó, mi mắt lại chớp, rất nhanh, liên tiếp bảy, tám, chín lần. Cô kiên nhẫn đợi Vơn tỉnh giấc.

Những khi ban đêm Vơn về nhà muộn, anh không đánh thức Neli. Cô có thể thức khuya được chừng nào thì vẫn cố nằm đợi, nhưng rồi buồn ngủ quá, mắt không còn mở được nữa để chờ cho đến lúc chồng về.

Khuôn mặt có mái tóc đen đặt lên gối cạnh đầu cô trông mệt nhọc và phờ phạc, vàng trán của Vơn ngay trong giấc ngủ vẫn hơi nhẵn ở phía trên mũi.

Nước da quanh đôi mắt sẫm hơn những chỗ khác trên khuôn mặt anh.

Mi mắt Neli lại chớp chớp không ngăn được. Cô dịu dàng thì thầm:

- Anh Vơn, anh Vơn!

Mắt Vơn từ từ mở rồi nhắm lại ngay.

-Ồ, anh Vơn, Neli nói hơi to. Hấn ta đã nói gì, anh Vơn? Rồi không thể chờ thêm được nữa, cô lại hỏi

-Nói gì, anh Vơn?

Vơn mở mắt nhìn vợ, cuối cùng anh tỉnh hẳn.

Neli có thể đọc trên khuôn mặt Vơn những điều anh phải trả lời.

- Khi nào, anh Vơn?

- Hôm nay! –Anh trả lời, nhắm mắt lại.

Môi Neli run run, khi nghe anh nói, cô không thể tự kìm mình được.

- Chúng ta sẽ dọn đi đâu, anh Vơn? – Cô hỏi như một em gái nhỏ và dăm dăm nhìn môi anh, đợi câu trả lời.

Anh lắc đầu.

Hai người nằm yên một lúc lâu.

Mặt trời sưởi căn phòng ấm dần cho đến khi tưởng chừng mùa hè lại đến một lần nữa, tuy trời đã chớm thu. Những làn khí nóng đang bắt đầu nhẹ nhẹ dâng lên qua cái cửa sổ dãi dầu mưa nắng. Vẫn còn một chút hơi hương của mùa hè, trước khi mùa đông bước tới...

- Anh có kể với hấn... Neli nói, cô ngừng lại nhìn xuống khuôn mặt Vơn. Anh có kể cho hấn biết về em không, anh Vơn?

- Có.

- Hấn nói sao?

Vơn không trả lời.

- Hấn không nói gì à, anh Vơn?

- Lão ấy chỉ nói là không thể đừng được nữa hoặc một câu gì giống như vậy.

Anh không nhớ lão ấy nói gì, nhưng anh hiểu được ý lão.

- Hấn không hề quan tâm à, anh Vơn?

- Anh nghĩ là lão ấy không, em ạ.

Neli lặng đi. Cô run rẩy một lát, nhưng rồi toàn thân đờ ra tựa như không thể làm chủ cơ thể được nữa.

- Nhưng anh thì quan tâm đến những điều xảy ra cho em, phải không anh Vơ?

- Ô, trời ơi, có chứ! Đó là tất cả những điều anh hết sức quan tâm hiện nay. Vơ nhất có điều gì xảy ra...

Neli dậy trước. Cô mặc quần áo và ra khỏi giường thì Vơ mới nhận ra thời gian đã trôi qua nhanh biết bao.

Anh nhảy khỏi giường, mặc quần áo và vội vàng xuống bếp nhóm lò. Khi anh nhóm được lò, Neli đã gọt khoai xong.

Trong lúc ăn sáng, họ không nói nhiều. Họ phải dọn nhà đi ngay ngày hôm đó. Họ không thể làm khác được. Đồ đạc trong nhà không phải của họ, họ chỉ có rất ít quần áo, mang đi chẳng tiện toái gì cả.

Neli rửa bát đĩa, trong khi Vơ thu xếp đồ đạc. Tóm lại, chẳng có gì phải làm, trừ việc buộc chặt những quần áo lao động và sơ mi của anh thành một gói, quần áo của Neli thành một gói và ra đi thôi.

Khi họ sẵn sàng lên đường, Neli ngừng lại ở cổng, ngoái nhìn căn nhà. Cô không tiếc gì, khi phải rời chôn này, mặc dù đó là căn nhà duy nhất mà cô và Vơ đã chung sống với nhau. Căn nhà ọp ẹp đến nỗi có thể chỉ trong vài năm nữa sẽ sụp xuống thôi. Mái nhà bị dột, một bên nhà chệch ra khỏi những cột móng và cái vòm cũng cong hết cả xuống đến sát mặt đất.

Vơ đợi đến lúc Neli đã sẵn sàng rời đi. Neli nước mắt rung rung đi khỏi căn nhà, nhưng cô không ngoái lại lần nào nữa. Sau khi đi được một dặm, họ rẽ vào một chỗ đường ngoặt, nhưng cây thông che khuất hết cảnh cũ.

- Chúng ta đi đâu, anh Vơ? – Neli hỏi, nhìn Vơ qua hai hàng nước mắt.

- Chúng ta chỉ còn có cách duy nhất là phải tiếp tục đi cho đến khi tìm được một nơi trú chân – Vơ nói. Anh biết rằng Neli cũng hiểu rõ như anh, rằng

trong cái miền toàn thông và bãi cát này, trang trại và nhà cửa đôi khi cách nhau hàng mười, mười lăm dặm- anh không biết còn bao xa nữa, em ạ.

Trong khi lê bước dọc con đường cát, Neli ngửi thấy hương thơm của những bông hoa mùa hạ cuối mùa thấp thoáng quanh cô. Cỏ dại và bụi gai che khuất hầu hết những bông hoa đó, nhưng mỗi khi có dịp, cô dừng lại một chút tìm hoa dọc theo bờ rãnh. Vơn không đứng lại, Neli luôn luôn phải chạy theo cho kịp anh, trước khi hái được một bông hoa nào đó.

Trời xế chiều, học đến một cái lạch, ở đây có bóng râm mát mẻ. Vơn tìm cho Neli một chỗ nằm trước khi giúp Neli cởi giày để đôi chân được thoải mái, anh vơ một đồng lá thông cho vợ nằm và bứt ở cây một ôm đầy rêu đặt dưới đầu cô. Anh mang lại thứ nước có mùi lá cây, mùi cỏ trong lạch, mát lạnh và trong vắt. Neli ngủ thiếp đi ngay sau khi uống nước.

Khi Vơn đánh thức Neli dậy thì chiều đã tà.

- Em ngủ được hai hoặc ba giờ rồi, Neli ạ -Vơn nói- Em thấy có thể đi thêm được một chút nữa trước khi trời tối không?

Neli ngồi dậy, đi giày, rồi theo Vơn ra đường cái. Vừa đứng dậy, cô đã choáng váng. Cô không muốn cho Vơn biết vì không muốn để anh lo lắng. Mỗi bước đi, cô lại thấy đau nhói. Có lúc hầu như không thể chịu được nữa, cô cắn môi và siết chặt những ngón tay đã nắm lại, nhưng cô vẫn lèo đèo theo sau Vơn, giữ sao cho khuất tầm mắt để chồng không nhận thấy gì cả. Lúc mặt trời lặn, Neli dừng lại, ngồi xuống ven đường. Cô cảm thấy dường như không bao giờ còn có thể bước thêm được một bước nữa. Đau đớn trong người làm mặt cô mất sắc và chân tay tựa như rời rã. Neli ngất đi lúc nào không biết.

Khi cô mở mắt, Vơn đang quỳ bên cạnh, cầm mũ quạt cho cô. Cô nhìn lên khuôn mặt anh và cố mỉm cười. Vơn nói:

- Sao em chẳng bảo gì anh cả, em Neli? Anh không biết là em mệt đến thế.

- Em có muốn bị một thế đâu, chỉ có điều là em không chịu nổi thôi.

Anh nhìn cô một lát, luôn tay quạt và lo lắng hỏi:

- Em có nghĩ gì là điều ấy có thể xảy ra trước khi chúng ta kiếm được một chỗ trú chân nào đó không? Em Neli, em nghĩ thế nào?

Neli nhắm mắt lại, cố gắng không suy nghĩ. Suốt từ sáng, từ lúc lên đường, họ không đi qua một căn nhà hoặc một trang trại nào cả. Cô không biết đến một thành phố còn bao xa nữa, và lo sợ nghĩ rằng ngay cả đến căn nhà sắp tới có thể cũng còn xa. Neli cảm thấy sợ hãi.

- Anh vẫn nghĩ em bảo hai tuần nữa? Phải không em Neli?

- Em cho là như vậy. Nhưng bây giờ khác rồi, đi bộ như thế này suốt ngày. Cái mũ rơi khỏi tay, Vơ nhìn xung quanh bối rối. anh không biết nên làm gì, nhưng anh hiểu là phải làm một điều gì đó cho Neli, ngay lập tức. Mình không thể chịu được thế này. Mình phải làm một cái gì chứ? –Vơ nói.

Vơ vự Neli dậy và mang sang bên kia đường. Anh tìm một chỗ dưới cây thông, đặt cô nằm xuống đó. Rồi anh giở các gói ra, đặt một vài cái quần áo dưới đầu và phủ một vài cái khác trên bàn chân và đôi chân Neli.

Mặt trời đã lặn, trời đang tối dần. Vơ không biết sau đó phải làm gì nữa.

Anh lo sợ phải để Neli một mình đơn độc trong rừng cây, nhưng anh hiểu là phải đi tìm cách cứu vợ.

- Anh Vơ –Neli gọi, đưa bàn tay ra chạm vào tay Vơ.

Anh nắm tay cô trong tay anh, ép chặt và vuốt ve ngón tay và cổ tay.

- Gì thế, em Neli?

- Em e rằng cái đó sắp sửa xảy ra...xảy ra ngay lập tức mất, -Neli yếu ớt nói, nhắm mắt lại trước khi nói xong.

Anh cúi xuống nhìn thấy đôi môi đã nhợt và mặt cô trắng bệch hơn bất kỳ một khuôn mặt nào mà anh đã từng trông thấy. Trong lúc anh quan sát, cơ thể Neli căng ra, cô mím môi lại, cố giữ để khỏi bật ra tiếng kêu đau đớn.

Von bật dậy, chạy ra đường cái, nhìn ngược nhìn xuôi. Màn đêm đã buông xuống nhanh đến nỗi anh không thể phân biệt được chỗ này là cánh đồng trồng trọt hay đất phá hoang. Khắp nơi chẳng có bóng dáng nhà cửa, dân cư gì cả.

Von chạy lại chỗ Neli. Anh nói:

- Em có dễ chịu không?

- Nếu ngủ được thì em có thể dễ chịu được một lúc.

Anh ghé xuống bên cạnh Neli, vòng cánh tay quanh người cô.

- Nếu em không sợ hãi, anh sẽ đi lên đường cái tìm một căn nhà và kiếm một cái xe gì đó có thể chở em đi. Anh không thể để em ở đây, suốt đêm trên mặt đất.

- Anh có thể không quay về kịp mất –Neli kêu lên điên dại.

- Anh sẽ cố nhanh hết sức, anh sẽ chạy cho đến khi tìm được một người nào đó.

- Nếu anh quay lại trong khoảng hai ba giờ, em nghĩ là em có thể chịu đựng được. Chứ còn nằm một mình mà lâu hơn thế thì em không chịu được đâu.

Von đứng dậy và nói:

- Anh đi đây.

Anh chạy ngược con đường cái nhanh hết sức, vừa chạy anh vừa nhớ lại là anh đã khẩn cầu xin được ở lại căn nhà ít lâu nữa để Neli không phải ra đi như thế này. Câu trả lời duy nhất ngay cả khi anh đã giải thích về tình trạng của Neli là một cái lắc đầu. Cầu xin sau đó chỉ vô ích thôi. Anh bị đuổi việc và không phải làm gì được nữa rồi. Anh biết chắc rằng lão ấy còn phải trả anh một ít tiền về vụ thu hoạch mùa thu năm đó, những mấy đô la kia, nhưng anh biết là có tranh cãi cũng vô ích. Von về nhà đêm qua, biết rằng hai vợ chồng anh phải rời đi. Anh trượt chân, nặng nề ngã bổ nhào trên mặt đường.

Khi đứng dậy được. Vơn nhìn thấy phía trước có ánh sáng. Đó chỉ là một tia nhợt nhạt lé ra từ một cái cửa sổ bằng ván đã gài chặt. Nhưng đó là một căn nhà và có người ở trong. Anh chạy bỏ nhào về hướng đó.

Khi tới nui, một con chó sủa ầm lên, nhưng anh không chú ý. Anh chạy lên đến cửa ra vào, giáng cả hai nắm tay vào cánh cửa và hét to:

- Cho tôi vào với! Mở cửa ra!

Người nào đó trong nhà kêu to, mấy cái ghế bị xô đổ lỏng chỏng. Con chó từ dưới căn nhà chạy lên thêm đóp vào cẳng chân Vơn. Anh cố đá nó bật ra, nhưng nó cũng quyết tâm như chính anh, nó quay lại xông vào anh hung dữ hơn trước. Cuối cùng, anh đã đẩy được cửa tung ra, phá hỏng một cái vòng khóa.

Có mấy người da đen đang nấp trong phòng. Anh nhìn thấy ba bốn cái đầu và những bàn chân ở dưới gầm giường sau một cái hòm và dưới gầm một cái bàn.

- Đừng sợ tôi –Vơn nói hết sức nhẹ nhàng- Tôi đến để xin giúp đỡ. Vợ tôi bị ốm nằm ở đằng cuối đường. Tôi cần phải mang vào nhà, vào nơi nào đó cũng được, cô ấy đang nằm trên mặt đất.

Người già nhất ở trong phòng là một người da đen, tóc hoa râm, trạc năm mươi từ dưới gầm giường chui ra. Ông già nói:

- Tôi sẽ giúp ông, ông ạ. Ông đến kêu la ầm ĩ như thế, tôi không biết ông muốn gì. Vì thế tôi không mở cửa cho ông vào.

- Ông có một cái xe hoặc một cái gì đại loại như thế không? –Vơn hỏi.

- Tôi có một cái xe một la kéo. Này Giogior, mày và Peter chạy đi đón con la vào xe nhé. Làm nhanh lên nhé?

Hai đứa bé da đen từ chỗ nấp chui ra, chạy qua cửa sau ra ngoài. Vơn nói:

- Chúng ta cần một cái đệm cỏ hoặc một cái gì như thế để đặt cô ấy lên.

Người đàn bà da đen lột nhưng chiếc khăn giải ra khỏi giường, Vơn thu cái

đệm cỏ mang qua cửa trước ra ngoài đường cái. Trong khi đợi những đứa bé đánh xe ra, anh đi đi lại lại, cố gắng tự an ủi rằng Neli rồi sẽ lại bình thường thôi.

Xe đã chuẩn bị xong, mọi người lên xe. Con la chạy nhanh hết sức kéo chiếc xe băng băng trên đường. Mất gần nửa giờ họ mới tới khu rừng thưa mà Vơnon đã để Neli lại. Khi đó, Vơnon nhận thấy là anh đã mất ba giờ đồng hồ hoặc lâu hơn nữa.

Vơnon nhảy xuống đất, gọi Neli. Không nghe thấy trả lời. Anh chạy lên bãi cát và ngã quỵ xuống bên cạnh Neli.

- Neli! -Anh gọi và lay cô- Tỉnh dậy, Neli! Vơnon đây, em Neli?

Anh không thể nào làm cho Neli trả lời được nữa rồi. Anh áp mặt xuống sát mặt Neli thấy má cô lạnh giá. Anh đặt tay lên trán cô, trán cô cũng giá lạnh. Anh tìm cổ tay cô và nắm chặt lấy trong những ngón tay anh, trong khi áp tai vào ngực cô.

Cuối cùng ông già da đen đã kéo được Vơnon bật lại phía sau. Trong một lúc, Vơnon không biết anh ở đâu và những gì đã xảy ra. Đầu óc anh tưởng như hoàn toàn trống rỗng.

Ông già da đen cố nói với Vơnon, nhưng anh không nghe thấy được một lời nào của ông ta. Anh biết rõ rằng có một điều gì đó sẽ xảy ra, là mặt và tay Neli đã lạnh giá rồi, là anh không thấy tim cô đập nữa. Anh biết, nhưng anh không thể tự làm cho mình tin được đó đúng là sự thật...

Anh ngã xuống mặt đất, mặt dè lên đám lá thông, những ngón tay ngấp sâu xuống mặt đất mềm và ẩm. Anh có thể nghe thấy những tiếng nói ở phía trên, anh có thể nghe thấy những lời, những giọng đang nói, nhưng chẳng lời nào có ý nghĩa gì cả. Một lúc nào đó, phải một thời gian dài nữa, anh sẽ hỏi về đứa bé sơ sinh của hai người, về đứa bé sơ sinh của Neli, về đứa bé sơ sinh của vợ chồng anh. Tuy nhiên, anh biết còn phải một thời gian dài nữa

thì anh mới có thể hỏi được một điều như vậy. Phải một thời gian dài nữa thì lời nói mới lại chứa đựng một ý nghĩa nào đó.

HẾT